

דף עט:

עין משפט א.

ח"מ סימן שעח סעיף א

- א. אסור להזיק ממון לחבירו^ט, ואם הזיקו אע"פ שאינו נהנה חייב לשלם נזק שלם^ע בין שהיה שוגג בין אנוס. נפל מהגג ושבר את הכלי^פ או נתקל כשהוא מהלך^ז ונפל על הכלי ושברו חייב נזק שלם.
- * ובלבד שלא יהיה אנוס גמור^ק.

עין משפט ב.

ח"מ סימן תכג סעיף ד

- ה. הנוגף האשה ויצאו ילדיה ומתה אע"פ שהיה שוגג הרי זה פטור מתשלומין^ר ואינו משלם כלום שנאמר "ולא יהיה אסון ענוש יענש" ולא חילק הכתוב בין שוגג למזיד בדבר שיש בו מיתת ב"ד לפוטרו

ס. וכתב הנ"י בפ' המניח דהא דאמרינן האי מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנזיקין היינו כל הדינים האמורים בשלושת הבבות דהיינו נזיקין, גזל, השבת אבידה וריבית ואונאה.

וכתב בסמ"ע ס"ק א' התחיל המחבר באיסור וסיים בחיוב תשלומין ללמדנו שני דברים דאף אם ירצה להזיק ולשלם אסור דומיא דגניבה וגזילה בסי' שמ"ח ושנ"ט, ועוד שחיוב בתשלומין אפי' לא נהנה ואפי' שגג ומטעם דאדם מועד לעולם בין ער בין ישן אם לא באונס גדול.

ע. ממשנה בב"ק כ"ו ע"א. ואם שנים הזיקו ונתחייבו בתשלומין אם יש להם דין כשנים שלוו להחשיבם ערבים זה לזה עיין בפעמוני זהב.

פ. מימרא דרבא בב"ק כ"ז ע"א.

צ. שם בגמ'.

ק. כתב הש"ך בס"ק א' דהלשון של הרמ"א מגומגם שהיה לו לכתוב בלשון י"א דמלשון הרמב"ם והמחבר משמע דאין חילוק אפי' באונס גמור חייב, וכ"כ ה"ה בפ"ו מחובל ומזיק הלכה א' דלהרמב"ם אין חילוק. ועיין בסי' שפ"ו דדוקא כשהזיק בלא מתכוון והוא באונס גמור פטור להרמ"א אבל אם הזיק במתכוון אפי' היה אנוס גמור חייב כגון בנרדף ששבר את הכלים בסי' ש"פ סעיף ג'. ש"ך ס"ק ב'.

ר. מכתובות ל"ה ע"א, וכדתנא דבי חזקיה בזה שאין חילוק בין שוגג למזיד וסובר הרמב"ם בפ"ה מחובל הלכה ה' כרב אדא בר אהבה דאסיק בב"ק מ"ב ע"א דאנשים

מתשלומין.

ה. ו. בד"א שנתכוון לאשה אבל אם נתכוון לחבירו ונגף האשה אע"פ שמתה הואיל והמיתה שלא בכוונה הרי זה כדבר שאין בו מיתה ב"ד ש ומשלם דמי הולדות.

* וי"א דאפי' לא נתכוון לאשה ת פטור מתשלומין.

שנתכוונו זה לזה אע"ג דיש אסון לאשה יענשו וכרבי דאמר כך בסנהדרין ע"ט ע"א ודלא כתנא דבי חזקיה.

ש. דקי"ל בדרכה מיניה לא שייך כשלא נתכוון לאשה עצמה דס"ל דאין צד מיתה בכה"ג אבל כשנתכוון לאשה אע"פ שהיה שוגג במיתתה למדנו כן שאם במזיד היה חייב מיתה אפי' אם היה שוגג באותה מיתה ג"כ פטור מממון. סמ"ע ס"ק י"ד.

ת. טור בשם הראב"ד דפוסק כתנא דבי חזקיה בכתובות ל"ה ע"א ובתוס' שם ד"ה ומי, וכ"כ בסנהדרין ע"ט ע"א.